

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	II МСф-1, II МСф-2, II МСф-3
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Фундаментальних дисциплін
Викладач курсу	Адамович Олена Олександрівна
Контактна інформація викладача	E. mail: adamovych.o@gmail.com, група у Viber, Google Classroom.
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу в Moodle	https://vl.lma.edu.ua/course/view.php?id=32
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 5 Загальна кількість годин – 150 Модулів – 4 Рік підготовки – 1 Семестр – 1, 2 Лекції – 40 год. Практичні заняття – 62 год. Самостійна робота – 48 год.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Анатомія людини» є нормативною дисципліною зі спеціальності: 223 Медсестринство. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання для подальшого опанування клінічних дисциплін загального та фахового спрямування. Предметом вивчення навчальної дисципліни є будова організму людини і його окремих складових – органів та систем органів.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Анатомія людини» є надання студентам відомостей про будову органів, систем органів і організму людини в цілому. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні знати: <ul style="list-style-type: none">– предмет і методи дослідження анатомії;– типи статури;

- класифікацію тканин, їх будову та значення, місце розташування в організмі;
- анатомічні осі та площини;
- загальний план будови органа;
- класифікацію систем органів, їх значення;
- будову кістки як органа;
- класифікацію кісток;
- відділи скелета;
- будову кісток різних відділів скелета;
- вікові відмінності черепа, таза;
- типи з'єднань кісток;
- будову м'яза як органа;
- класифікацію м'язів;
- групи м'язів різних ділянок тіла людини;
- топографію, вміст ліктьової, пахвової та підколінної ямок;
- класифікацію нутрощів;
- загальний план будови трубчастих та паренхіматозних органів;
- відділи і топографію, будову внутрішніх органів, їх проекцію на скелет;
- будову, топографію і гормони залоз внутрішньої секреції;
- структуру серцево-судинної системи;
- початок, закінчення і значення великого та малого кіл кровообігу;
- будову, топографію, проекцію меж серця на скелет;
- будову стінок кровоносних та лімфатичних судин;
- топографію магістральних судин тіла, їх розгалуження та притоки;
- будову лімфатичних вузлів, селезінки, мигдаликів, їхню топографію;
- класифікацію нервової системи;
- відділи, шлуночки головного мозку, його оболони та міжоболонні простори;
- будову, топографію спинного мозку, його оболони та міжоболонні простори;
- місце утворення, значення та шляхи циркуляції спинномозкової рідини;
- механізм утворення спинномозкових нервів, їх сплетення та ділянки іннервації;
- функціональні види черепних нервів та ділянки їх іннервації;
- класифікацію, будову та функціональне значення відділів вегетативної нервової системи;
- будову та функції органів чуття, шкіри та її похідних;
- анатомічну термінологію;

вміти:

- застосовувати площини та осі для опису анатомічних об'єктів;
- визначати та демонструвати відділи скелета; осьову і додаткові частини скелета;
- розпізнавати та демонструвати основні лінії, ділянки та порожнини тіла людини;
- демонструвати будову кісток різних відділів скелета, типи з'єднань кісток;
- визначати види кісток; розпізнавати, до якої частини скелета належить певна кістка;
- розрізняти хребці різних відділів хребта, фізіологічні вигини хребта;
- пальпувати анатомічні утвори, виступи кісток;
- відрізняти кістки правої та лівої кінцівок;
- визначати вікові та статеві відмінності черепа, таза;

- демонструвати на скелеті і на живій людині рухи, які можна здійснити в певному суглобі;
- визначати за місцем розташування групи м'язів, пальпувати поверхневі м'язи;
- визначати топографію ліктьової, пахвової, підколінної ямок;
- визначати загальний план будови трубчастих та паренхіматозних органів;
- визначати відділи та топографію органів дихання, їх проекцію на скелет;
- визначати відділи та топографію органів травної системи, їх проекцію на скелет;
- визначати та демонструвати відділи ротової порожнини, їх межі, анатомічні утвори;
- визначати та демонструвати частини, тканини, різновиди зубів за функціональним значенням;
- визначати та демонструвати частини, поверхні, м'язи язика; різновиди сосочків його слизової оболонки;
- визначати та демонструвати великі слинні залози; хід і місце відкриття вивідних проток;
- визначати та демонструвати відділи шлунка, печінки, підшлункової залози;
- відрізняти на муляжах та вологих препаратах тонку кишку від товстої;
- пальпувати привушну та піднижньощелепну слинні залози;
- визначати відділи та топографію органів сечової системи, їх проекцію на скелет;
- визначати та демонструвати основні структурні утворення нирок, сечового міхура;
- порівнювати відмінності будови жіночого і чоловічого сечівників у зв'язку з їх функціями;
- визначати відділи та топографію органів чоловічої статеві системи, їх проекцію на скелет;
- визначати відділи та топографію органів жіночої статеві системи, їх проекцію на скелет;
- визначати, демонструвати зовнішні й внутрішні чоловічі і жіночі статеві органи;
- визначати розташування і будову ендокринних залоз;
- визначати розташування, особливості будови серця та основних судин;
- визначати та демонструвати межі серця на скелеті;
- визначати топографію магістральних судин тіла, їх розгалуження та притоки;
- знаходити серединну ліктьову вену;
- знаходити і пальпувати регіонарні лімфатичні вузли;
- визначати відділи та топографію органів нервової системи;
- демонструвати потовщення спинного мозку, мозковий конус, термінальну нитку, кінський хвіст;
- розпізнавати та демонструвати роги сірої та стовпи білої речовини сегментів спинного мозку;
- визначати і демонструвати відділи та шлуночки головного мозку;
- визначати оболони та міжоболонні простори головного і спинного мозку;
- пояснювати утворення спинномозкового нерва, називати його гілки;
- визначати та демонструвати ділянки іннервації черепних нервів;
- визначати та демонструвати основні морфологічні структури органів чуття: ока, вуха, шкіри та її похідних;

	<ul style="list-style-type: none"> – застосовувати анатомічну термінологію; – клінічно мислити; – вирішувати ситуаційні задачі.
Програмні результати навчання	<p>Застосувати комп'ютерні та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів діяльності.</p> <p>Відтворити навчальний матеріал усно/письмово/при виконанні типових професійних задач в імітованих умовах.</p> <p>Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді.</p> <p>Дотримуватися принципів професійної етики, толерантної та неосудливої поведінки.</p> <p>Дотримуватися принципів загальнолюдської моралі та поваги до людської гідності.</p>

Політика курсу	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі вищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією COVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.</p> <p>Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції і практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p>Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.</p> <p>Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.</p> <p>Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.</p>
-----------------------	---

**Структура курсу
ТЕМИ ЛЕКЦІЙ**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
III СЕМЕСТР		
1.	Вступ. Тканини організму людини	2
2.	Остеологія та артрологія	2
3.	Міологія	2

4.	Анатомія нервової системи. Анатомія спинного мозку	2
5.	Анатомія головного мозку	2
6.	Периферійна нервова система – спинномозкові та черепні нерви	2
7.	Автономний відділ периферійної нервової системи	2
8.	Анатомія органів чуття – орган зору, присінкові-завитковий орган	2
9.	Шкіра. Придатки шкіри	2
10.	Анатомія серця. Велике та мале кола кровообігу	2
11.	Анатомія артеріальних судин організму людини	2
12.	Анатомія венозних судин та лімфатичної системи	2
	Разом за III семестр:	24
IV СЕМЕСТР		
13.	Анатомія органів травного каналу	2
14.	Анатомія органів травного каналу	2
15.	Анатомія великих травних залоз	2
16.	Анатомія органів дихальної системи	2
17.	Анатомія органів сечової системи	2
18.	Анатомія органів чоловічої статеві системи	2
19.	Анатомія органів жіночої статеві системи	2
20.	Анатомія органів ендокринної системи	2
	Разом за IV семестр:	16
	Разом:	40

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
III СЕМЕСТР		
1.	Анатомія кісток тулуба та їх з'єднання	2
2.	Анатомія кісток черепа та їх з'єднання	2
3.	Анатомія кісток верхньої кінцівки та їх з'єднання	2
4.	Анатомія кісток нижньої кінцівки та їх з'єднання	2
5.	Анатомія м'язів голови та шиї	2
6.	Анатомія м'язів тулуба	2
7.	Анатомія м'язів верхньої кінцівки	2
8.	Анатомія м'язів нижньої кінцівки	2
9.	Модульний контроль 1. Вступ. Тканини організму людини. Osteologia та артрологія. Міологія	2
10.	Анатомія спинного мозку	2
11.	Анатомія головного мозку	2
12.	Периферійна нервова система - спинномозкові та черепні нерви	2
13.	Автономний відділ периферійної нервової системи	2
14.	Анатомія органів зору, слуху та рівноваги	2
15.	Модульний контроль 2. Нервова система. Органи чуття	2
	Разом за III семестр:	30
IV СЕМЕСТР		
16.	Анатомія серця. Велике та мале кола кровообігу	2

17.	Аорта. Артерії великого кола кровообігу	2
18.	Артерії великого кола кровообігу	2
19.	Вени великого кола кровообігу	2
20.	Анатомія органів лімфатичної системи	2
21.	Модульний контроль 3. Серцево-судинна система	2
22.	Анатомія органів травного каналу	2
23.	Анатомія органів травного каналу	2
24.	Анатомія великих травних залоз	2
25.	Анатомія органів дихальної системи	2
26.	Анатомія органів сечової системи	2
27.	Анатомія органів чоловічої статеві системи	2
28.	Анатомія органів жіночої статеві системи	2
29.	Анатомія органів ендокринної системи	2
30.	Анатомія органів ендокринної системи	2
31.	Модульний контроль 4. Спланхнологія	2
	Разом за IV семестр:	32
	Разом:	62

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Тема	Кількість годин
III СЕМЕСТР		
1.	Історичний нарис розвитку анатомії. Типи статури	2
2.	Хребет в цілому. Типи з'єднань хребтового стовпа	2
3.	Грудна клітка в цілому. Типи з'єднань кісток грудної клітки	2
4.	Вікові та статеві особливості черепа	1
5.	Стопа як ціле. Склепіння стопи	1
6.	Таз в цілому. Статеві відмінності таза	1
7.	Топографічні утвори передньої стінки живота: біла лінія живота, пупкове кільце, пахвинний канал	2
8.	Топографічні утвори верхньої кінцівки (пахвова, ліктьова ямки) та нижньої кінцівки (стегновий трикутник, підколінна ямка, привідний канал). Практичне значення синовіальних піхв сухожилків кисті	2
9.	Оболони головного мозку та міжоболонні простори	1
10.	Спинномозкова рідина: склад, принцип утворення, шляхи циркуляції	1
11.	Провідні шляхи центральної нервової системи	2
12.	Порівняльна характеристика соматичної та автономної нервової системи	2
13.	Відмінності симпатичної та парасимпатичної частин вегетативної нервової системи	2
14.	Додаткові структури ока	1
	Разом за III семестр:	22
IV СЕМЕСТР		
14.	Анатомія кровоносних судин. Мікроциркуляторне русло	2
15.	Межі серця. Проекція клапанів серця	2
16.	Схеми: відділи аорти та їх гілки, роздвоєння аорти	2

17.	Схеми поверхневих та глибоких вен верхньої та нижньої кінцівок	2
18.	Схеми: притоки верхньої та нижньої порожнистих вен, ворітної вени печінки	2
19.	Первинні лімфоїдні органи – червоний кістковий мозок, загруднинна залоза	2
20.	Лімфа: утворення, склад, функції. Особливості відтоку лімфи з ділянок тіла людини	2
21.	Черевна порожнина. Очеревина, очеревинна порожнина, утвори очеревини. Відношення органів до очеревини	2
22.	«Чудесна» кровоносна сітка печінки	2
23.	Плевра, заутки плеври, плевральна порожнина. Середостіння	2
24.	«Чудесна» кровоносна сітка нирки	2
25.	Зовнішні статеві органи: чоловічі та жіночі	2
26.	Промежина	2
	Разом за IV семестр:	26
	Разом:	48

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна (базова):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Вінниця: Нова книга, 2012. 2. Сакевич В.І., Мастеров Ю.І., Сакевич Р.П. Посібник для практичних занять з анатомії та фізіології з основами патології. – Київ: Здоров'я, 2003, 515 с. 3. Матешук-Вацеба Л.Р. Нормальна анатомія. Навчально-методичний посібник. - Львів: Поклик сумління, 1997, 268 с. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Головацький А.С., Черкасов В.Г., Сапін М.Р., Федонюк Я.І. Анатомія людини. У трьох томах. - Вінниця: Нова книга, 2009. 2. Шапаренко П.П., Смольський Л.П. Анатомія людини. У двох томах. – Київ: Здоров'я, 2005. 3. Черкасов В.Г., Бобрик І.І., Гумінський Ю.Й., Ковальчук О.І. Міжнародна анатомічна термінологія. – Вінниця: Нова книга, 2010. 4. Федонюк Я.І., Пикалюк В.С. Анатомія людини з клінічним аспектом. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011, 919 с. 5. Федонюк Я.І., Мицкан Б.М. Функціональна анатомія. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008, 551 с. 6. Федонюк Я.І., Грушка В.С. Основи медичних знань та долікарської допомоги. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 2012, 727 с.
<p>Поточний та підсумковий контроль</p>	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов'язковим виставленням оцінки у вигляді усного опитування і написання тестів.</p> <p>Підсумковий контроль: усний екзамен: студент дає відповідь на 3 питання екзаменаційного білета; питання оцінюються у 40, 30, 30 балів.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Лекції проводяться з використанням мультимедійних презентацій. Практичні заняття проводяться з використанням методичних рекомендацій, ламінованих міні-таблиць, мультимедійних презентацій, робочих зошитів. Самостійна позааудиторна робота студентів забезпечується методичними рекомендаціями та робочим зошитом для її виконання. У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, GoogleClassroom. Лекції та семінарські заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet.</p>

	Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber.																																																								
Необхідне обладнання	<p>У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, або GoogleClassroom.</p> <p>У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>																																																								
Критерії оцінювання	<p style="text-align: center;">Схема нарахування та розподіл балів</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="6">Поточне оцінювання, МК та самостійна робота</th> <th rowspan="3">СМО</th> <th rowspan="3">ПМО</th> <th rowspan="3">ECTS</th> <th rowspan="3">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th colspan="6">Модуль 1</th> </tr> <tr> <th>T1</th> <th>T2</th> <th>...Tn</th> <th>САП</th> <th>МК 1</th> <th>МО</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>4</td> <td>4</td> <td>3</td> <td>73</td> <td>75</td> <td>74</td> <td>74</td> <td>74</td> <td>C</td> <td>добре</td> </tr> </tbody> </table> <p>T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1; САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100-бальну шкалу; МК - модульний контроль; МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК; СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО; ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ЄКТС</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>За 100-бальною шкалою</th> <th>За національною шкалою</th> <th>За шкалою ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90-100</td> <td>відмінно</td> <td>A</td> </tr> <tr> <td>0-89</td> <td>добре</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>70-79</td> <td>добре</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60-69</td> <td>задовільно</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>51-59</td> <td>задовільно</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35-50</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>FX</td> </tr> <tr> <td>0-34</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр</td> <td>F</td> </tr> </tbody> </table>	Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою	Модуль 1						T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО	4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS	90-100	відмінно	A	0-89	добре	B	70-79	добре	C	60-69	задовільно	D	51-59	задовільно	E	35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX	0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F
Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО					ECTS	За національною шкалою																																												
Модуль 1																																																									
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО																																																				
4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре																																																
За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS																																																							
90-100	відмінно	A																																																							
0-89	добре	B																																																							
70-79	добре	C																																																							
60-69	задовільно	D																																																							
51-59	задовільно	E																																																							
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX																																																							
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F																																																							
Питання до підсумкового контролю	<p style="text-align: center;">ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про тканини, основні види тканин. 2. Епітеліальна тканина: особливості будови, розташування в організмі. 3. Сполучна тканина: особливості будови, види, розташування в організмі, значення. 4. М'язова тканина: особливості будови, види, розташування в організмі, значення. 5. Нервова тканина: особливості будови, види, розташування в організмі, значення. 6. Загальний план будови органа. Системи органів та їх функції. 7. Скелет: визначення, функції, структурно-функціональна одиниця скелета – кістка. Кістка як орган, її хімічний склад, окістя, види кісток. 8. З'єднання кісток, види. Будова суглоба, допоміжний апарат суглоба. Класифікація суглобів, види рухів у суглобах. 9. Скелет голови (череп): відділи та кістки, що їх утворюють, особливості будови кісток черепа. З'єднання кісток черепа. Вікові особливості черепа. 10. Скелет тулуба. Хребетний стовп, відділи. Особливості будови хребців, з'єднання хребців. Хребетний стовп в цілому: фізіологічні вигини хребта, їх формування, значення. 																																																								

11. Будова груднини, ребра, види ребер, з'єднання ребер з грудниною та хребтом. Грудна клітка в цілому, форми грудної клітки.
12. Скелет верхньої кінцівки: скелет плечового пояса та вільної верхньої кінцівки, сполучення кісток.
13. Скелет нижньої кінцівки: скелет тазового пояса, таз в цілому, статеві відмінності тазу.
14. Скелет вільної нижньої кінцівки: відділи, сполучення кісток.
15. Скелетні м'язи, розташування, значення, м'язові групи. Будова м'яза як органа. Допоміжний апарат м'язів.
16. М'язи голови: мімічні та жувальні.
17. М'язи шиї, класифікація.
18. М'язи спини, грудей, їх функції. Діафрагма, функції.
19. М'язи живота, їх функції. Біла лінія живота.
20. М'язи верхньої кінцівки: м'язи плечового пояса, м'язи вільної верхньої кінцівки.
21. М'язи нижньої кінцівки: м'язи тазу, м'язи вільної нижньої кінцівки.
22. Травна система, структури травної системи, травний канал, великі травні залози, принцип будови стінки травного каналу.
23. Ротова порожнина, будова. Органи ротової порожнини.
24. Глотка, розташування, стінки, відділи.
25. Стравохід, розташування, відділи, будова стінки.
26. Шлунок, розташування, форми, відділи, будова стінки. Залози шлунка.
27. Тонка кишка, розташування, відділи, будова стінки, особливості будови тонкої кишки.
28. Товста кишка, розташування, відділи, особливості будови.
29. Великі слинні залози, будова, місця відкриття вивідних проток.
30. Підшлункова залоза, розташування, відділи.
31. Печінка, розташування, будова (зовнішня, внутрішня).
32. Жовчний міхур, розташування, будова стінки, функції. Жовчні протоки.
33. Дихальна система, органи дихальної системи. Ніс, будова, приносіві пазухи, функції носа.
34. Гортань, топографія, будова, функції.
35. Трахея, топографія, будова, функції. Бронхи: види бронхів, відмінності бронхів, бронхіальне дерево.
36. Легені, розташування, будова (зовнішня та внутрішня), структурно-функційна одиниця – ацинус.
37. Плевра, будова, листки. Плевральна порожнина, плевральні синуси.
38. Нирки, розташування, будова (зовнішня і внутрішня), функції.
39. Сечоводи, сечовий міхур, розташування, будова стінки.
40. Сечівник жіночий та чоловічий, будова стінки, відмінності.
41. Чоловічі статеві органи, розташування, будова, функції.
42. Жіночі статеві органи, розташування, будова, функції.
43. Загальна характеристика залоз внутрішньої секреції. Гормони.
44. Щитоподібна залоза. Прищитоподібні залози. Топографія, зовнішня та внутрішня будова, гормони.
45. Гіпофіз, шишкоподібне тіло, топографія, будова, гормони.
46. Підшлункова залоза, як залоза внутрішньої секреції. Топографія, зовнішня та внутрішня будова, гормони.
47. Надниркові залози, статеві залози. Топографія, зовнішня та внутрішня будова, гормони.
48. Загруднинна (вилочкова) залоза: топографія, зовнішня та внутрішня будова, гормони.
49. Процес кровообігу, визначення, значення, структури, що його здійснюють.
50. Судини, види судин, будова стінки судин.

51. Серце, розташування, загальні дані, будова (зовнішня, внутрішня). Випливає коло кровообігу.
52. Судини малого кола кровообігу.
53. Аорта, відділи, артерії, що відходять від них.
54. Система верхньої порожнистої вени.
55. Система нижньої порожнистої вени.
56. Система ворітної вени печінки.
57. Лімфатична система, відділи. Зовнішні принципи будови. Лімфатичні вузли, лімфатичні судини (види), селезінка, мигдалики. Роль лімфатичної системи в імунному процесі.
58. Імунітет, визначення, види. Органи імунної системи.
59. Спинний мозок, загальні відомості, розташування, будова, сегменти спинного мозку, функції.
60. Оболони спинного мозку, міжоболонні простори.
61. Спинномозкові нерви, механізм утворення, види, сплетення спинномозкових нервів, ділянки іннервації.
62. Головний мозок, загальні відомості, розташування, відділи.
63. Довгастий мозок, розташування, будова, порожнина, функції.
64. Задній мозок, розташування, будова, порожнина, функції.
65. Середній мозок, розташування, будова, порожнина, функції.
66. Проміжний мозок, розташування, будова, порожнина, функції. Поняття про сітчастий утвір.
67. Кінцевий мозок, розташування, будова, порожнини.
68. Оболони головного мозку, міжоболонні простори. Ліквор, його утворення, рух, функції.
69. Черепні нерви, функціональні види (рухові, чутливі, змішані), ділянки іннервації.
70. Вегетативна нервова система, класифікація, будова, функціональне значення.
71. Будова шкіри (епідерміс, дерма), функції шкіри. Залози шкіри (потові, сальні, молочні). Похідні шкіри: волосся і нігті.
72. Нюхова та смакова сенсорні системи, будова.
73. Вуха, відділи (зовнішнє, середнє, внутрішнє). Слухова сенсорна система (кортіїв орган завитки), локалізація. Вестибулярна сенсорна система (отолітовий апарат), локалізація.
74. Око: очне яблуко (ядро, оболонки), зоровий нерв, додаткові структури (захисний, руховий, слъозовий апарати). Зоровий аналізатор.

Опитування

Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу